

Kontrollen av strukturfonderna

Till regeringen Näringsdepartementet

Datum 2004-12-30 Dnr 31-2004-0853

Kontrollen av strukturfonderna

Riksrevisionen har granskat förvaltnings- och kontrollsystemen för två av EU:s strukturfondsprogram, Växtkraft Mål 3 och Mål 2 Öarna. Granskningen har bedrivits parallellt med motsvarande granskningar i flertalet av medlemsländerna. Granskningarna har genomförts av ländernas respektive riksrevisioner (Supreme Audit Institutions).

Myndigheter och berörda organisationer har beretts tillfälle att faktagranska och lämna synpunkter på ett utkast till den svenska delen i parallellgranskningen.

På basis av denna granskning har Riksrevisionen sammanställt föreliggande rapport vilken redovisar de slutsatser som Riksrevisionen dragit rörande de svenska förvaltnings- och kontrollsystemen.

I enlighet med 9 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. överlämnas rapporten till regeringen. Rapporten överlämnas samtidigt till Riksrevisionens styrelse.

Rapporten innehåller rekommendationer till regeringen. Rapporten lämnas också till Arbetsmarknadsstyrelsen, Svenska ESF-rådet, Länsstyrelsen i Jönköpings län och Länsstyrelsen i Jämtlands län eftersom dessa myndigheter berörs av rekommendationerna.

Den svenska granskningen genomfördes av revisionsledare Carméla Skillfeldt, revisor Lina Österberg och revisionsdirektörerna Kent Gustafsson och Meta Boëthius.

Riksrevisor *Kjell Larsson* har beslutat i detta ärende. Kommunikationsstrategen *P-O Hedman* och revisionsledaren *Tina J Nilsson* har varit föredragande. Revisionschefen *Charlotta Gustafsson* har medverkat vid den slutliga handläggningen.

Kjell Larsson

P-O Hedman

Tina J Nilsson

Innehåll

Sar	nmanfattning	7
1	Inledning	9
1.1	Strukturfonderna	9
1.2	Översyn av förvaltnings- och kontrollsystemen	10
1.3	Granskningens syfte	1
2	Kontroll av fonderna	13
2.1	Kontrollperspektiv	13
2.2	Verifieringskedjan och 5 %-kontroll	13
3	Granskningens slutsatser	15
3.1	Verifieringskedjan	15
3.2	Urvalskontrollerna (5 %-kontrollerna)	16
4	Rekommendationer	19
	Bilaga 1 Underlag för granskningen av Växtkraft Mål 3 och Mål 2 Öarna	2
	Bilaga 2 EU-förordningar	3
	Bilaga 3 Revisionsmål för den parallella granskningen	33
	Referenser	35

Sammanfattning

Under programperioden 2000–2006 gör EU-kommissionen en översyn av strukturfondernas regelverk. Flertalet av de nationella revisionsmyndigheterna inom EU har genomfört en samordnad granskning under 2003–2004 av kontrollen och styrningen av strukturfonderna. Sverige har valt att granska Växtkraft Mål 3 och Mål 2 Öarna.

Denna rapport redovisar de viktigaste slutsatserna som Riksrevisionen dragit för svenskt vidkommande utifrån den gjorda granskningen.

Riksrevisionens slutsatser bygger på en bedömning av kontrollverksamheten vad gäller följsamheten till gällande regelverk samt vissa effektivitetsaspekter. En slutsats är att kontrollverksamheten fungerar i förhållande till de regelverk som finns. Den granskade kontrollverksamheten fokuserar på följsamhet avseende lagstiftning och regelverk samt tillförlitligheten i projektens ekonomiska redovisningar. Däremot är den i dag inte utformad så att det är möjligt att fånga upp effektiviteten i förhållande till programmens konkreta mål.

Riksrevisionen bedömer också att de valda organisatoriska lösningarna är komplexa, vilket skapar en risk för såväl ineffektiva kontroller som dålig kostnadseffektivitet. Riksrevisionen vill även peka på behovet av att kontrollverksamheten och ansvarsfördelningen mellan ansvariga myndigheter läggs fast redan vid programperiodens början.

Riksrevisionen rekommenderar att regeringen införlivar dessa slutsatser i arbetet med att utforma den svenska förvaltningsorganisationen inför kommande programperiod.

1 Inledning

1.1 Strukturfonderna

Strukturfonderna är Europeiska unionens verktyg för att minska regionala skillnader inom och mellan länderna i unionen. Sedan Sverige blev medlem i EU har stora resurser fördelats genom strukturfonderna till insatser för regional utveckling, sysselsättning och utbildning i olika delar av landet.

För programperioden 2000–2006 har Sverige tilldelats totalt ca 19 miljarder kronor i EU-stöd från strukturfonderna. Medlen från EU fördelas från de fyra strukturfonderna; Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska Socialfonden (ESF), Jordbruksfondens utvecklingsdel (EUGFJ) och Fonden för fiskets utveckling (FFU). För strukturfonderna finns två centrala förordningar¹. För att få del av fonderna krävs minst lika mycket nationell offentlig finansiering. Den offentliga finansieringen kan kompletteras med medel från privat sektor.

Strukturfonderna i Sverige fördelas till tre mål. Mål 1 och Mål 2 är geografiskt avgränsade medan Mål 3 omfattar hela landet. De tre målen kompletteras med fyra s.k. gemenskapsinitiativ med olika inriktning och teman.

- Mål 1 syftar till att främja utvecklingen och den strukturella anpassningen av regioner som släpar efter i utvecklingen och som är glest befolkade. I Sverige finns två Mål 1-områden: Mål 1 Norra Norrland och Mål 1 Södra Skogslänsregionen. Mål 1 finansieras från alla fyra strukturfonder.
- Mål 2 har som syfte att stimulera näringslivsutvecklingen i utsatta landsbygds- och industriregioner. Det finns fyra Mål 2-områden i Sverige; Mål 2 Norra, Mål 2 Västra, Mål 2 Södra och Mål 2 Öarna. Mål 2 finansieras av regionala och sociala fonden.
- Växtkraft Mål 3 syftar till att stärka individens ställning på arbetsmarknaden. I södra Sverige finns ett Växtkraft Mål 3-område, medan Mål 3 i norra Sverige är samordnat med Mål 1-områdena. Finansieringen kommer från socialfonden.

I varje målområde finns ett s.k. partnerskap. Partnerskapet består bl.a. av lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter och näringslivets organisationer samt andra relevanta aktörer. De tar fram ett programdokument och programkomplement i enlighet med EU:s regler och förord-

_

¹ Rådets förordning 1260/1999 och kommissionens förordning 438/2001.

ningar. De prioriteringar, insatsområden och åtgärder som ska gälla under programperioden läggs fast i dessa. Programmen beslutas sedan av kommissionen efter nationell beredning. Programdokumenten är grunden för beslut om stöd.

För varje mål finns en förvaltningsmyndighet, en utbetalande myndighet och en övervakningskommitté (ÖK), enligt ministerrådets förordning (EG) nr 1260/1999. Kontroller genomförs av internrevision, i förhållande till programmen oberoende kontrollorgan och Europeiska revisionsrätten. Även Riksrevisionen har möjlighet att genomföra kontroller.

1.2 Översyn av förvaltnings- och kontrollsystemen

Revisionsmyndigheterna inom EU (EU-SAI²) har i kontaktkommittén ett gemensamt samordningsorgan för bl.a. parallella granskningsinsatser. Kommittén utgörs av cheferna för EU:s medlemsstaters revisionsmyndigheter.

Under programperioden 2000–2006 gör kommissionen en översyn av strukturfondernas regelverk. År 2000 beslutade Kontaktkommittén att tillsätta en arbetsgrupp³, vars uppgift var att genomföra en översiktlig kartläggning rörande kontrollen och styrningen av EU:s strukturfonder. Respektive lands revisionsmyndighet genomförde de nationella kartläggningarna.

Kontaktkommittén beslutade senare att genomföra en parallell granskning. Syftet med denna var att granska efterlevnaden av EG:s kontrollregelverk samt att identifiera framgångsrika tillvägagångssätt. Granskningen omfattade dels den s.k. verifieringskedjan för alla transaktioner, dels kravet på att det ska finnas oberoende kontroller av minst fem procent av alla transaktioner, de s.k. 5%- eller urvalskontrollerna.

Den svenska granskningen omfattade organisationerna för Växtkraft Mål 3 och Mål 2 Öarna. Granskningen utgick från för alla parallella granskningar gemensamma revisionsfrågor för att möjliggöra jämförelser mellan de deltagande länderna. Resultatet av denna granskning presenterades för kontaktkommittén i december 2004.

³ Arbetsgruppen består av representanter från Danmark, Finland, Nederländerna, Italien, Tyskland, Portugal, Spanien, Storbritannien samt Sverige.

² SAI, Supreme Audit Institution.

1.3 Granskningens syfte

Ett syfte med den gemensamma rapporten från arbetsgruppen till kontaktkommittén är att möjliggöra jämförelser och finna goda exempel från medlemsländerna. Det som för svenskt vidkommande är av direkt intresse – hur våra förvaltnings- och kontrollsystem är organiserade och fungerar – lyfts fram separat i denna rapport.

Rapporten avser att på ett överskådligt sätt redovisa de viktigaste slutsatser som Riksrevisionen dragit av hur förvaltnings- och kontrollsystemen fungerat för strukturfonderna i Sverige. Med utgångspunkt i dessa slutsatser ger Riksrevisionen rekommendationer för utformningen av den svenska förvaltningsorganisationen inför nästa programperiod.

Kontroll av fonderna 2

Kontrollperspektiv 2.1

Kontrollsystemen för strukturfonderna regleras i EU-förordningar⁴. Utöver de av EU fastlagda kontrollsystemen kan varje land göra egna tillägg eller fördjupningar i kontrollverksamheten. Varje medlemsland beslutar självt hur organisationen för förvaltnings- och kontrollsystemen för strukturfonderna ska se ut. Valet av organisation påverkar vilka insatser som behövs för att leva upp till kontrollsystemens krav.

Riksrevisionen utgår från ett synsätt eller perspektiv⁵ som innebär att ett väl fungerande kontrollsystem ses som en av flera nödvändiga delar för att skapa en god intern styrning och kontroll. En god intern styrning och kontroll innebär att en verksamhet inte bara klarar av att följa relevant lagstiftning och andra regelverk samt att ge en tillförlitlig ekonomisk redovisning. En god intern styrning och kontroll innebär också att verksamheten med rimlig säkerhet kan antas nå de effektivitetsmål som satts upp. Då den interna kontrollen är personberoende kan den bara skapa en rimlig säkerhet, inte absolut.

Riksrevisionens bedömningar utgår således från att den interna kontrollen är ett medel för att nå ett mål, inte ett mål i sig. Konsekvenserna av detta perspektiv är att de av EU beslutade kontrollsystemen utgör en beståndsdel för att skapa en god intern kontroll. Riksrevisionens slutsatser bygger på en bedömning av förvaltnings- och kontrollverksamhetens följsamhet till gällande regelverk men också hur väl den bidrar till verksamhetens effektivitet.

Verifieringskedjan och 5 %-kontroll 2.2

En tillfredsställande verifieringskedja är ett krav för en god kontroll av strukturfondsmedlen. 5 %-kontroller (urvalskontroller) är ett sätt att försäkra sig om att medlen från EU:s strukturfonder administreras på rätt sätt och att de utbetalas till de projekt som fått beslut om EU-medel. Bestämmelser om

Kontroll av strukturfonderna

⁴ Rådets förordning 1260/1999 och kommissionens förordning 438/2001.

⁵ COSO-perspektivet.

⁶ Andra delar är exempelvis ledningens syn på kontroller, sättet att värdera risk och hot mot verksamheten samt tillgången på relevant information i olika delar av en organisation.

verifieringskedjan och 5 %-kontroller finns i kommissionens förordning EG nr 438/2001, artiklarna 7 och 10⁷.

Kraven på verifieringskedjan syftar till att göra det möjligt att följa hela förloppet från projektansökan till slutlig utbetalning för de projekt som fått del av EU:s strukturfonder. Har pengar betalats ut enligt beslut och har projekten använt dem till rätt saker? Det ska också gå att följa det omvända förloppet – från utbetalning till projektansökan. Förordningen säger bl.a. att en tillfredsställande verifieringskedja ska göra det möjligt att kontrollera att de sammanlagda belopp som redovisats till kommissionen överensstämmer med enskilda utgiftsposter och verifikationer på de olika administrativa nivåerna och hos de slutliga stödmottagarna.

Med 5 %-kontroller (urvalskontroller) menas att åtminstone fem procent av de totala stödberättigade utgifterna som utbetalats från EU:s strukturfonder ska granskas av oberoende kontrollanter. Dessa kontroller ska bl.a. grundas på ett representativt urval av godkända insatser och vara jämnt spridda över stödperioden. Kontrollerna görs för att försäkra sig om att rätt mängd pengar har använts på rätt sätt och till rätt saker. I kontrollen ingår också att kontrollera att det finns en fungerande verifieringskedja.

Kontrollsystemen, där verifieringskedjan och 5 %-kontrollen ingår, regleras av kommissionen. Det ligger dock på varje medlemsstat att besluta om programorganisation, vilka myndigheter som ska ansvara för förvaltnings- och kontrollverksamheten samt ansvarsfördelningen myndigheterna emellan.

⁷ Artiklarna återges i sin helhet i bilaga 2.

3 Granskningens slutsatser

3.1 Verifieringskedjan

Vad har då granskningen av verifieringskedjan för Mål 3 och för Mål 2 Öarna visat? En övergripande slutsats är att förvaltnings- och kontrollverksamheten synes fungera i enlighet med regelverken. För Mål 3 har ansvariga myndigheter genomfört vissa förändringar i syfte att förbättra förvaltnings- och kontrollverksamheten.

Verifieringskedjan för Mål 2 Öarna visar att administrationen av ansökningar fungerar tillfredsställande, att den utbetalande myndigheten har fungerande rutiner för rekvisitioner och utbetalningar samt att funna felaktigheter åtgärdas. Läges- och slutrapporterna från projekten bedöms ge en rättvisande bild av projektens resultat.

För Mål 3 förefaller de administrativa systemen och rutinerna vara ändamålsenliga, proceduren för utbetalningar har förbättrats och ett större antal kontroller görs. Det pågår också ett omfattande arbete för att kontrollera tidigare beslutade projekt och utbetalade medel.

Men granskningen visar också att det finns behov av fortsatt utveckling av förvaltnings- och kontrollverksamheten för att den ska bli effektiv. Några principiella slutsatser av intresse för nästa programperiod kan lyftas fram.

För det första kan Riksrevisionen konstatera att valet av programorganisation påverkar behovet av kontroll. Ju mer komplex en organisation är, desto större risk för fel och därmed större behov av en fungerande kontrollverksamhet. Komplexiteten i en organisation påverkar också kostnadseffektiviteten i verksamheten. Mål 2 Öarna har en organisation som är decentraliserad i flera led där aktörer på flera nivåer administrerar projekten från ansökan till utbetalning. Riksrevisionen bedömer att organisationen är så komplex att programmet riskerar att inte kunna genomföras på ett kostnadseffektivt sätt.

För det andra visar granskningen på behovet av en tydlig rollfördelning mellan utbetalande myndighet och förvaltningsmyndighet redan vid programstart. Annars finns en risk att fel och brister inte åtgärdas. Svenska ESF-rådet⁹ har, som förvaltningsmyndighet för Mål 3, kritiserats av kommissionen för sina bristande kontrollrutiner. Den otydliga arbetsfördel-

15

En närmare beskrivning av verifieringskedjan för Mål 3 respektive Mål 2 Öarna finns i bilaga 1.

⁹ Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige.

ningen gentemot AMS¹⁰ som utbetalande myndighet har exempelvis medfört att det inte gjorts några analyser av systematiska brister. Sådana analyser är nödvändiga inför utfärdandet av den slutliga deklarationen. ESF-rådet och AMS har, med anledning av kritiken, genomfört förändringar under det senaste året för att klargöra ansvarsfördelningen myndigheterna emellan.

En tredje slutsats som Riksrevisionen drar är att förvaltnings- och kontrollverksamheten bör omfatta en kontinuerlig uppföljning av projektens uppnådda resultat och effekter. Kontrollsystemen enligt EU-förordningarna är endast inriktade på finansiell kontroll, medan resultat och effekter av de enskilda projekten följs upp genom samlade programutvärderingar. Enligt Riksrevisionens bedömning bidrar denna uppdelning till alltför otydliga krav på förvaltningsmyndigheter och projektägare vad gäller redovisning av projektens resultat och effekter. Med ett kontrollsystem som också innefattar kontroll av projektens resultat och effekter kan underlaget för utvärdering av programmens effekter förbättras. I förlängningen bidrar det till att strukturfondernas samlade resultat och effekter kan mätas på ett bättre sätt än i dag.

3.2 Urvalskontrollerna (5 %-kontrollerna)

Riksrevisionens granskning av system och rutiner för 5 %-kontrollerna inom Mål 3 och Mål 2 Öarna indikerar att kontrollerna i dag fungerar enligt regelverket. För Mål 3 är AMS Kontrollgrupp ESF ansvarig för 5 %-kontrollerna. Kontrollgruppen är en enhet inom AMS. Kommissionen har inte haft några invändningar mot att kontrollen utförs av en fristående enhet inom den utbetalande myndigheten. Av granskningen framgår att urval och checklista överensstämmer med gällande förordningar. Ett stickprov från AMS dokumentation av 5 %-kontrollen indikerar att kraven på information till kommissionen har tillgodosetts.

För Mål 2 Öarna är det Länsstyrelsen i Jämtlands län som utför 5 %-kontrollerna. Enligt kontrollenheten vid länsstyrelsen görs urvalet genom slumpmässigt urval. Vid tidpunkten för Riksrevisionens granskning fanns inte någon dokumenterad metod för urval, och urvalet hade inte heller kompletterats med en dokumenterad riskanalys. Checklistan för kontroll är konstruerad på ett sådant sätt att den bidrar till att bedöma kvaliteten i förvaltnings- och kontrollsystemen. Det har hittills inte framkommit några felaktigheter som varit av en sådan omfattning att det krävts särskild rapportering till kommissionen. Resultaten från 5 %-kontrollerna visar att projektägare och beredningssekretariat har ordning på underlag och redo-

¹⁰ Arbetsmarknadsstyrelsen.

¹¹ En närmare beskrivning av 5 %-kontrollerna för Mål 3 respektive Mål 2 Öarna finns i bilaga 1.

visning. Kostnader är upparbetade och utbetalda inom projektperioden och kontrollerade kostnader är stödberättigade. Kommissionens krav på information har uppfyllts.

Riksrevisionen vill, även vad gäller 5 %-kontrollerna, lyfta fram några principiella frågeställningar som bedöms vara viktiga inför nästa programperiod.

En sådan frågeställning är när och hur kontrollverksamheten byggs upp och utvecklas. Både för Mål 3 och Mål 2 Öarna var organisationen för 5 %-kontrollerna inte etablerad när programperioden startade. Kontrollverksamheten och ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter för de båda programmen har i stället utvecklats parallellt med genomförandet av programmen. För Mål 2 Öarna startade kontrollverksamheten drygt två år efter programstart.

Riksrevisionen anser att ett effektivt kontrollarbete förutsätter att det finns en insikt och förståelse av behovet av kontroll och uppföljning redan vid programstarten. Detta för att uppnå en effektiv intern styrning och kontroll. Om kontrollerna kommer i gång alltför sent finns en risk att det inte är möjligt att utifrån upptäckta fel och brister förbättra förvaltningssystemen innan programperiodens slut.

En annan principiell frågeställning som är nära kopplad till verifieringskedjan är om 5 %-kontrollerna för svenska förhållanden bör kompletteras med en bedömning av projektens resultat i förhållande till uppsatta mål. Detta är inget krav från kommissionen. Riksrevisionen anser dock att ett sådant komplement kan bidra till att skapa ett mer tillförlitligt underlag för de samlade programutvärderingarna och en bedömning av programmens samlade effekter.

4 Rekommendationer

Riksrevisionens utgångspunkt är att en god intern styrning och kontroll innebär att effektivitetsmålen kan nås samtidigt som den ekonomiska redovisningen är tillförlitlig och gällande regelverk följs.

Riksrevisionen konstaterar att den granskade kontrollverksamheten fokuserar på följsamhet avseende lagstiftning och regelverk samt tillförlitligheten i projektens ekonomiska redovisningar. Däremot är den i dag inte utformad så att det är möjligt att fånga upp effektiviteten i förhållande till programmens mål, vilka ofta är beskrivna i mycket konkreta termer, som t.ex. att ett antal nya företag eller nya arbetstillfällen ska skapas.

En viktig parameter för en framgångsrik kontrollverksamhet är att det finns en förståelse för densamma och en insikt om hur den kan bidra till att nå de uppsatta målen.

EG-regelverket för kontrollsystemen beslutades först år 2001. Det medförde att kontrollverksamheten för de granskade programmen inte etablerades vid programperiodens början utan i stället utvecklades parallellt med programgenomförandet. Detta har bl.a. inneburit att upptäckta systemrelaterade fel och brister inte åtgärdats omgående.

Riksrevisionen rekommenderar att regeringen inför nästa programperiod överväger följande:

- Kontrollverksamheten och ansvarsfördelningen mellan ansvariga myndigheter läggs fast redan vid programperiodens början.
- Kontrollverksamheten utformas så att den även omfattar en kontinuerlig uppföljning av projektens uppnådda resultat och effekter.
- De organisatoriska lösningar som väljs görs enklare och med färre organisatoriska nivåer än de lösningar som används i dag.

Bilaga 1 Underlag för granskningen av Växtkraft Mål 3 och Mål 2 Öarna

Kontrollsystemet för strukturfonderna

En tillfredsställande verifieringskedja är ett krav för en god intern kontroll av strukturfondsmedlen. 5 %-kontroller (urvalskontroller) är ett sätt att försäkra sig om att medlen från EU:s strukturfonder administreras på rätt sätt och att de utbetalas till de projekt som fått beslut om EU-medel. Bestämmelser om verifieringskedjan och 5 %-kontroller finns i kommissionens förordning EG nr 438/2001, artiklarna 7 och 10¹².

EU bestämmer inte hur medlemsstaterna ska utforma sina organisationer för att genomföra strukturfondsprogrammen. Däremot reglerar EU funktionerna i kontrollsystemen och hur vissa funktioner ska förhålla sig till varandra. Exempelvis ska förvaltning och utbetalning ske i av varandra oberoende funktioner. Den enhet som ansvarar för 5 %-kontrollen ska också vara oberoende av förvaltningsmyndigheter och utbetalande myndigheter.

Verifieringskedjan

Syftet med verifieringskedjan är att göra det möjligt att följa hela förloppet från projektansökan till slutlig utbetalning för de projekt som fått del av EU:s strukturfonder. Har pengar utbetalats enligt de beslut som fattats och har projekten använt medlen rätt? Det ska också gå att följa det omvända förloppet – från utbetalning till projektansökan. Förordningen säger bl.a. att en tillfredsställande verifieringskedja ska göra det möjligt att kontrollera att de sammanlagda belopp som redovisats till kommissionen överensstämmer med enskilda utgiftsposter och verifikationer på de olika administrativa nivåerna och hos de slutliga stödmottagarna.

Granskningsfrågor för verifieringskedjan har bl.a. varit:

- Har förvaltningsmyndigheten tillfredsställande rutiner för att säkerställa administrationen av ansökningar om medel från EU:s strukturfonder?
- Har den utbetalande myndigheten tillfredsställande rutiner för att garantera utbetalningen från fonderna?
- Använder projekten lämpliga system för att säkerställa att kvitton och utbetalningar på ett korrekt sätt registreras i redovisningssystemet och redovisas korrekt i begäran om utbetalning?

¹² Artiklarna återges i sin helhet i bilaga 2.

Har framstegen i projekten återgetts korrekt i rapporter eller i annan information som skickats till berörda myndigheter?

5 %-kontroller (urvalskontroller)

Med 5 %-kontroller (urvalskontroller) menas att åtminstone fem procent av de totala stödberättigade utgifterna som utbetalats från EU:s strukturfonder ska granskas av oberoende kontrollanter. Dessa kontroller ska bl.a. grundas på ett representativt urval av godkända insatser och vara jämnt spridda över stödperioden. Kontrollerna görs för att försäkra sig om att rätt mängd pengar har använts på rätt sätt och till rätt saker. I kontrollen ingår också att kontrollera att det finns en fungerande verifieringskedja.

Granskningsfrågor för urvalskontrollerna har bl.a. varit:

- Har förvaltningsmyndigheten system och rutiner som garanterar att minst fem procent av de stödgrundande utgifterna har kontrollerats?
- Har urvalet av kontroller gjorts på ett korrekt sätt?
- Är innehållet i checklistan för 5 %-kontrollerna tillfredsställande för att kunna bedöma effektiviteten i förvaltnings- och kontrollsystemen?
- Vad har man hittat vid 5 %-kontrollerna av projekten?

Växtkraft Mål 3 och Mål 2 Öarna

Växtkraft Mål 3

Växtkraft Mål 3 har för programperioden 2000–2006 drygt 9 miljarder kronor i medel från Europeiska socialfonden. Det utgör nästan hälften av Sveriges totala tilldelning av strukturfondsmedel.

Ansvaret för förvaltning och kontroll av programmet för Växtkraft Mål 3 delas mellan två självständiga myndigheter: Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet)¹³ och Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS)14. ESF-rådet är förvaltningsmyndighet och AMS är utbetalande myndighet¹⁵. De två myndigheterna har en skriftlig överenskommelse om ansvarsuppdelning¹⁶. Vår granskning gjordes en kort tid efter att ESF-rådet genomförde genomgripande förändringar i såväl förvaltningsorganisation som rutiner. Förändringarna påkallades bl.a. av kommissionens kritik av ESF-rådets kontrollrutiner¹⁷.

RIKSREVISIONEN

¹³ SFS 2000:1212.

¹⁴ SFS 2001:623.

¹⁵ Rådets förordning (EG) nr 1260/1999, artikel 9, n och o, artikel 34.

¹⁶ Samverkansdokument mellan ESF-rådet och AMS i Socialfondsfrågor, 2003-09-29

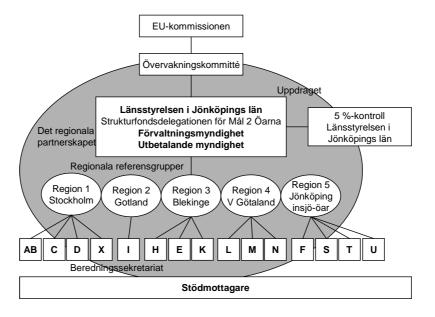
¹⁷ Employment and Social Affairs DG EMPLF/F/3/LB/MS/er D(2003)11943.

ESF-rådets beredning av projektansökningar sker i nära samverkan med partnerskapet i varje län – en samverkan som i sin tur kan se olika ut i de olika länen/regionerna. I beredningen av ansökningar ingår också kontakt med AMS. AMS ska enligt EU:s regelverk, som utbetalande myndighet, självständigt bedöma om projektet överensstämmer med SPD före utbetalning av stöd från ESF. Det innebär att ett av ESF-rådet beslutat projekt skulle kunna stoppas av AMS i ett skede när projektet pågått en tid. För att undvika en sådan situation ingår nu som rutin en kontakt med AMS i skedet före beslutsfattandet, den s.k. AMS-kontrollen. Enligt ESF-rådets instruktion¹8 ska beslut fattas av en tjänsteman vid de regionala enheterna i samråd med regionala partnerskap, dvs. en instruktionsenlig långtgående delegering till enskild tjänsteman.

Mål 2 Öarna

Mål 2 Öarna är det minsta strukturfondsprogrammet finansiellt sett – EU-medlen för programperioden 2000–2006 uppgår till ca 255 miljoner kronor. Den totala budgeten för EU-medel för Mål 2 uppgår till 3,6 miljarder kronor. Mål 2 Öarna omfattar Gotland och ca 300 bebodda skärgårdsöar utan fast landförbindelse samt öar i Vänern, Vättern, Hjälmaren och Mälaren. Programmet finansieras med medel från socialfonden (ESF) och regionalfonden (ERUF). Organisationen för Mål 2 Öarna visas i figur 1.

Figur 1 Organisationen för Mål 2 Öarna

¹⁸ Förordning (2000:1212) med instruktion för Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (14§).

Länsstyrelsen i Jönköpings län¹⁹ är både förvaltningsmyndighet och utbetalande myndighet för Mål 2 Öarna. Den utbetalande enheten är en särskild stabsfunktion. Vid Länsstyrelsen i Jönköpings län finns ett huvudsekretariat samt ett referensgruppssekretariat tillika beredningssekretariat för programmet. Beslut om stöd till projekt fattas av det centrala partnerskapet för Mål 2 Öarna – Strukturfondsdelegationen – där landshövdingen i Jönköpings län är ordförande.

Förvaltningsmyndigheten är också representerad på två olika regionala nivåer. Referensgruppssekretariat tillika beredningssekretariat för att bereda projektansökningar finns vid Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Stockholms län och Länsstyrelsen Gotlands län, samt vid Regionförbundet i Kalmar och Regionförbundet i Västra Götaland. Till varje referensgruppssekretariat finns knutet ett partnerskap – en regional referensgrupp. Beredningssekretariat för att bereda ärenden finns i ytterligare tio län. En ansökan om projektstöd för Mål 2 Öarna hanteras av ett flertal handläggare på olika orter vid minst fem – sannolikt fler – tillfällen inför beslut i Strukturfondsdelegationen.

Granskningen av kontrollverksamheten – Mål 3 och Mål 2 Öarna

Verifieringskedjan för Mål 3 Ett förenklat flöde av verifieringskedjan för Växtkraft Mål 3 framgår av figur 2.

.

¹⁹ Förordning (2002:864) med länsstyrelseinstruktion.

Figur 2. Verifieringskedjan för Växtkraft Mål 3

Växtkraft Mål 3 Verifieringskedjan, förkortat flöde Diskussion projektägare och Projektidé handläggare ESF regionalt Registrering ESF regionalt Ansökan Handläggare, regionnivå Beredning Projektägare/handläggare Eventuell Partnerskapet regionalt komplettering AMS-ESF/handläggare Diskussion ESF regionalt Beredning och Två handläggare ESF beslut förvaltningsområde Genomförande Projektet Under projektets genomförandetid sker Rekvisition Projektet delrapportering om Projektet Delrapport projektets framskridande ett antal gånger och medel Kontroll och AMS-ESF rekvireras ett antal utbetalning Kontroll Handläggare ESF, regionalt gånger. delrapport Slutrekvisition Projektet Slutlig rapport Projektet Kontroll och AMS-ESF slututbetalning Avslut mot Handläggare ESF, regionalt indikationer

ESF-rådet och AMS har var sitt IT-handläggningssystem. ESF-rådet har ett ärendehanteringssystem, VM3. Detta system är sammankopplat med ett flertal olika mindre system som kan ses som rapportgeneratorer. AMS har tillgång till och kan göra tjänsteanteckningar i ESF-rådets system. Samtliga ärenden registreras i detta system, vilket innebär att samtliga inblandade parter har tillgång till samma underlag för den fortsatta handläggningen eller för kontroller. Detta ger alltså en bra grund för att det inte ska uppkomma tveksamheter kring kontonummer, vem som är slutlig stödmottagare etc.

AMS har ett IT-system, det s.k. åtgärdssystemet, i vilket vidtagna åtgärder registreras, samt ett IT-ekonomisystem i vilket alla utbetalningar bokförs. AMS och ESF-rådet har inte någon gemensam databas eller motsvarande där de vanligast förekommande felen i t.ex. rekvisitioner registreras. Om en granskning av fel ska göras är man hänvisad till de enskilda ärendenas akter, eftersom begreppet "fel" inte är ett sökbegrepp i systemen.

Den inkomna ansökan registreras av ESF-rådet oavsett om ansökan i ett senare läge kommer att bifallas eller avslås. I de allra flesta fall har projektägaren diskuterat projektansökan med handläggare vid ESF-rådet innan ansökan görs. Idéer kan då utvecklas och anpassas till programdokumentet. Förutom för de allra minsta projekten prövas sedan projekten av två handläggare vid ESF-rådet. Samråd med AMS och partnerskapet sker före beslut av de två handläggarna i förening. För prövning av projekt används numera standardiserade checklistor. I början av programperioden fanns inte dessa checklistor.

Varje ärende får ett eget identifikationsnummer som följer ärendet tills det har avslutats. Detta innebär att ett ärende kan följas av såväl den förvaltande som den utbetalande myndigheten, inklusive den enhet som utför 5 %-kontrollerna.

AMS skickar automatiskt ut rekvisitionsblanketter till de slutliga stödmottagarna när det är dags att rekvirera medel. Detta innebär att de slutliga stödmottagarna uppmanas att komma in med sin begäran om stöd/medel. Rekvisitionen görs på en fastställd blankett.

Rekvisition av medel utgår från de belopp som faktiskt har utbetalats från AMS ekonomisystem. Det innebär att rekvisitionen inte innehåller den risk för fel som skulle ha uppstått om det funnits flera system med ekonomisk information om gjorda utbetalningar.

Vid beräkningar av det belopp som ska rekvireras används det totala utbetalda beloppet till stödsökande som grund. Mot detta avräknas det som under tidigare perioder har rekvirerats från kommissionen. Skillnaden däremellan är således det belopp som ska rekvireras under aktuell period.

Växelkursen som används är den dagskurs som anges av Europeiska centralbanken näst sista arbetsdagen i månaden före. Kursen byts en gång per månad.

Verifieringskedjan för Mål 2 Öarna

Ett förenklat flöde av verifieringskedjan för Mål 2 Öarna visas i figur 3.

Figur 3. Verifieringskedjan för Mål 2 Öarna

Mål 2 Öarna Verifieringskedjan, förkortat flöde

Diskussion projektägare och handläggare Projektidé länsnivå, beredningssekretariat Ansökan Registrering, beredning länsnivå Ansökan Beredning regionalnivå Ansökan Diskussion, regionalt partnerskap Ansökan Beredning, strukturfondssekretariat, Jönköping Beredning, diskussion, strukturfondssekreterare Beslut från de fem regionerna Genomförande Projektet Under projektets genomförandetid sker Proiektet Rekvisition delrapportering om Projektet Delrapport projektets framskridande ett antal gånger och medel Kontroll Handläggare strukturfondsrekvireras ett antal rekvisition Sekretariat + Jönköping Utbetalning Länsstyrelsen i Jönköping gånger. Slutrekvisition Projektet Slutrapport Projektet Handläggare strukturfonds-Kontroll Sekretariat + Jönköping rekvisition Länsstyrelsen i Jönköping Utbetalning

Samtliga stödärenden registreras i ett gemensamt IT-system – STINS. I systemet registreras ansökningar, rekvisitioner, utbetalningar etc. Det är lätt att följa ärendena genom organisationen med hjälp av en individuell identifieringskod som ges till varje ärende.

När ärenden bereds används standardiserade checklistor och varje projekt bedöms av ett flertal instanser före beslut i Strukturfondsdelegationen. Projekten prövas mot krav avseende konkurrens, jämställdhet och miljö. En handläggare har inte befogenhet att avvisa ett projekt.

Det finns en gemensam handledning för hur en stödsökande ska gå till väga när medel rekvireras. Dessutom ska en standardiserad mall för rekvisitionen användas. Rekvisitionerna ska lämnas enligt fastställda tidsgränser. Enligt ett regeringsbeslut ska sedan utbetalning av stöd ske inom en månad.

De rutiner som tillämpas för utbetalning innebär att underlag i form av kopior på verifikationer etc. som ska verifiera stödberättigande utgifter ska bifogas rekvisitionen. Intyg om att kopiorna överensstämmer med original erfordras emellertid inte. Projekt som fått stöd över 100 000 kronor måste bifoga ett revisorsintyg vid slutrekvisitionen. Projekt som beräknas få mer än 500 000 kronor per år måste dessutom lämna ett revisorsintyg varje år under projekttiden. För att erhålla de sista 20 procenten av stödet krävs att den stödsökande har lämnat en slutrapport för projektet.

Inför varje utbetalning granskas rekvisitioner och delrapporter för att bedöma huruvida utgifterna är stödgrundande. För att dokumentera granskningen används checklistor som har tagits fram av utbetalande myndighet. Rutinen för att säkerställa att ett belopp inte tas med i två olika rekvisitioner och att fel inte upprepas är inte dokumenterad.

Efter granskning av rekvisitionen skrivs även en gransknings-PM. I denna anges vilka justeringar som har gjorts för t.ex. eventuellt ej stödberättigade utgifter. Motiveringar till gjorda justeringar lämnas. Det finns dock inget krav att information om gjorda justeringar ska lämnas till den stödsökande. Enligt praxis förekommer ändå en sådan återkoppling.

Vid varje rekvisitionstillfälle ställs krav på att projekten skickar med en lägesrapport enligt en fastställd mall. I lägesrapporterna ska framsteg gentemot uppsatta mål och indikatorer anges. Prövning sker då mot EU-regelverket. Handläggaren gör däremot ingen egen utvärdering av projekten. Innan dessa rapporter godkänts av förvaltningsmyndighet och utbetalande myndighet sker inga utbetalningar.

Slutrapporterna från projekten läggs till akterna. Eventuella effekter av projekten bedöms därefter inte.

Förutom det administrativa ärendehanteringssystemet STINS sker ekonomisk bokföring i redovisningssystemet Agresso. Utbetalningen effektueras i STINS. Därefter sker en filöverföring till Agresso som verkställer utbetalningen. Genom att systemen är integrerade kan information om varje projekt, projektägare, finansiär, m.m. avseende varje utbetalning särskiljas. I samma system registreras även eventuella återkrav.

Inför varje rekvisition som sänds till kommissionen stäms utbetalda belopp av mellan ekonomisystemet och det administrativa systemet. Härvid stäms även av att respektive åtgärd, enligt programdokumentet, belastar rätt fond.

Beloppet som ska rekvireras från kommissionen tas således ut ur samma redovisningssystem som används för utbetalningar till slutliga stödmottagare. Detta innebär att det är relativt enkelt att jämföra och stämma av faktiska utbetalningar med det som rekvireras från kommissionen. I det administrativa systemet (STINS) finns en omräkningsfunktion för växelkurser. Den myndighet som har ett samordningsansvar för strukturfonderna i Sverige – Nutek – lägger in rådande växelkurs i STINS. Kursen byts en gång per månad. Växelkursen som används är den dagskurs som anges av Europeiska Centralbanken näst sista arbetsdagen i föregående månad.

5 %-kontroller för Mål 3

Enligt kontrollförordningen²⁰ ska 5 %-kontrollerna göras av en organisatoriskt oberoende enhet. Kommissionen har inte haft några invändningar mot att kontrollen utförs av en fristående enhet inom den utbetalande myndigheten.

I en sammanfattande rapport (2004-02-26) från AMS Kontrollgrupp ESF beskrivs vad som kontrollerats och resultat av kontrollerna under perioden 2000–2002. Rapporten innehåller också rekommendationer för den återstående tiden under programperioden. Kontrollgruppens bedömning är att effektiviteten i förvaltnings- och kontrollsystemen varit mindre tillfredsställande.

AMS Kontrollgrupp ESF har utvecklat sina granskningsmetoder i ett internt projekt, resultatet har genomförts i juni 2004.

AMS Kontrollgrupp ESF har ett fungerande datoriserat handläggningssystem (KEP-systemet). En checklista är inbyggd i KEP-systemet. Checklistan är konstruerad med EG-reglerna som grund.

KEP-systemet uppdateras regelbundet med information från AMS utbetalningssystem. I systemet finns en spärr som hindrar utbetalning av medel utöver vad som är beslutat för respektive projekt. Den automatiskt överförda informationen utgör basinformationen i checklistan. All information som registreras i checklistan lagras i en databas, som ger möjlighet för sökningar och för presentation av statistik, etc.

Fyra procentenheter av de fem i 5 %-kontrollerna väljs genom slumpmässigt urval. En procentenhet väljs utifrån riskbedömning. Därutöver kan ett kompletterande urval göras. Det slumpmässiga urvalet ska omfatta hela programperioden, spridas på olika regioner, täcka olika insatsområden och väsentliga (flera enskilt stora) slutliga bidragsmottagare samt förmedlande organ. Urval görs också utifrån tips från liknande projekt där man hittat fel.

Till och med rapporteringen i februari 2004 har ca 650 (av totalt 798) utvalda projekt kontrollerats, vilket motsvarar ca 350 miljoner kronor (av totalt 435 miljoner kronor).

AMS Kontrollgrupp ESF har hittat systematiska fel som beror på konsultstöd till olika projekt – en konsult kan serva 100–150 olika projekt – likvärdigt med samma fel i lika många projekt. AMS Kontrollgrupp ESF har också hittat samma fel i likartade projekt i företag med flera filialer över hela landet.

²⁰ Kommissionens förordning (EG) nr 438/2001.

I AMS Kontrollgrupps sammanfattande rapport listas de vanligaste felen i projektens rekvisitioner:

- 1. Redovisad timlön överensstämmer inte med faktisk timlön.
- 2. Tidredovisning saknas eller är ofullständig.
- 3. Det förekommer utgifter utanför projektperioden.
- 4. Moms har felaktigt upptagits som utgift.
- 5. Kostnader har inte varit betalda vid rekvisitionstillfället.
- 6. Redovisade schabloner/uppskattningar överensstämmer inte med faktisk utgift.
- 7. Underlag till utgifter saknas/är ofullständiga.
- 8. Felaktiga lönebikostnader.
- 9. Redovisad personal har inte arbetat i projektet.
- 10. Utgifter som inte är hänförbara till projektet ingår.

5 %-kontroller för Mål 2 Öarna

För Mål 2 Öarna startade kontrollverksamheten under september 2002. I enlighet med aktuella förordningar görs kontrollerna utifrån ett slumpmässigt urval av projekt. Projekten delas in i två grupper: avslutade projekt samt pågående större projekt. Urvalet baseras på granskning av 5 % av de stödberättigade kostnaderna i takt med utbetalt belopp inom respektive program. Projektägaren aviseras, och ett urval av projekthandlingarna granskas för att upprätta riskhypoteser inför kontrollbesöken. Projekthanteringen granskas hos respektive part. Kontrollen utmynnar i en rapport som tillställs berörda instanser – en preliminär rapport för kommentarer eller en slutlig version.

Det är förvaltningsmyndighetens, dvs. Länsstyrelsen i Jönköpings län, ansvar att informera om resultatet av 5 %-kontrollerna, enligt artikel 13 i kommissionens förordning 438/2001. Underlaget till rapporteringen av 5 %-kontrollerna lämnas av det organ som utför kontrollerna. Eftersom inga väsentliga fel har hittats vid de utförda kontrollerna har inget underlag om väsentliga fel lämnats till förvaltningsmyndigheten. Rapporteringen enligt artikel 13 har därför hittills inte innehållit någon information om väsentliga fel.

Bilaga 2 EU-förordningar

Kommissionens förordning (EG) nr 438/2001 av den 2 mars 2001 om genomförandebestämmelser till rådets förordning (EG) nr 1260/1999 beträffande förvaltnings- och kontrollsystem för stöd som beviljats inom ramen för strukturfonderna.

Artikel 7

- 1. I medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem ska det finnas en tillfredsställande verifieringskedja.
- 2. En verifieringskedja ska anses tillfredsställande om den gör det möjligt
- a) att kontrollera att de sammanlagda belopp som redovisas till kommissionen överensstämmer med enskilda utgiftsposter och verifikationer på de olika alternativa nivåerna och hos de slutliga stödmottagarna, inbegripet de organ eller företag som utför insatser, om de slutliga stödmottagarna inte är de som slutligt uppbär medlen.
- b) att kontrollera hur de tillgängliga medlen från gemenskapen och de nationella medlen fördelas och överförs.

I bilaga finns en vägledande beskrivning av de informationskrav som en tillfredställande verifieringskedja ska uppfylla.²¹

- 3. Förvaltningsmyndigheten ska förvissa sig om följande:
- a) Att det finns rutiner som garanterar att de dokument som är relevanta för enskilda utgifter och stödutbetalningar enligt stödformen och som krävs för en tillfredsställande verifieringskedja förvaras i enlighet med kraven i artikel 38.6 i förordning (EG) nr 1260/1999 och i bilaga 1 till denna förordning.
- b) Att det finns ett register över förvarande organ och organets placering.
- c) Att dessa dokument hålls tillgängliga för kontroll av personer och organ som normalt har rätt att kontrollera sådana dokument.

Med sådana personer och organ ska avses:

- Den personal på förvaltningsmyndigheten, den utbetalande myndigheten och det förmedlande organet som handlägger betalningsansökningar.
- ii) De avdelningar som genomför revisioner av förvaltnings- och kontrollsystem.
- iii) Den person eller avdelning inom den utbetalande myndigheten som ansvarar för att attestera ansökningar om löpande betalningar och slutbetalningar enligt artikel 32.3 och 32.4 i förordning (EG) nr 1260/1999, samt den person eller avdelning som utfärdar den deklaration som avses i artikel 38.1 f.
- iv) Bemyndigade tjänstemän från nationella revisionsorgan och från Europeiska gemenskapen.

-

²¹ Bilagan tas inte med i denna bilaga

De får begära att utdrag ur eller kopior av de dokument eller räkenskaper som avses i den här punkten överlämnas till dem.

Artikel 10

- 1. Medlemsstaterna ska genomföra kontroller på ett lämpligt urval av insatser särskilt för att
- a) kontrollera att förvaltnings- och kontrollsystemen är effektiva,
- b) selektivt, på grundval av en riskanalys, kontrollera de utgiftsdeklarationer som upprättats på olika berörda nivåer.
- 2. De kontroller som genomförs innan en stödform avslutas ska omfatta åtminstone 5 % av de totala stödberättigade utgifterna och grundas på ett representativt urval av godkända insatser, med beaktande av kraven i punkt 3. Medlemsstaterna ska bemöda sig om att sprida kontrollerna jämnt över den berörda perioden. De ska se till att sådana kontroller på lämpligt sätt skiljs från förfaranden för genomförande av insatser och därmed sammanhängande utbetalningar.
- 3. Vid urvalet av de insatser som ska kontrolleras ska hänsyn tas till
- a) behovet av att kontrollera en lämplig blandning av insatser av olika typer och omfattning,
- b) eventuella riskfaktorer som identifierats vid nationella kontroller eller gemenskapskontroller,
- c) insatsernas koncentration till vissa förmedlande organ eller vissa slutliga stödmottagare, så att viktiga förmedlande organ och slutliga stödmottagare kontrolleras åtminstone en gång innan stödformen avslutas.

Bilaga 3 Revisionsmål för den parallella granskningen

Revisionsmål för den parallella granskningen genomförd av Supreme Audit Institutions (SAI) i medlemsstater inom EU.

Verifieringskedjan (Audit trail)

Mål Aı

Har förvaltningsmyndigheten (programmets ledning) tillfredsställande rutiner för att säkerställa administrationen av ansökningar?

Målet är att säkerställa komplett och riktig administration av ansökningar vilka återspeglar målen i programmet och att besluts-(godkännande-) processen är transparent.

Mål A2

Har den utbetalande myndigheten tillfredsställande rutiner för att garantera utbetalningen från fonderna?

Målet är att säkra tillfredsställande kontroll- och ledningssystem för utbetalningar till stödmottagare, vilket inkluderar att utreda och åtgärda funna fel.

Mål A3

Har myndigheten finansiella system och redovisningssystem som säkerställer att utgifter är korrekt registrerade, bokförda och fördelade?

Målet är att säkerställa att det finns system som försäkrar en komplett och korrekt registrering och sammanställning av utbetalningar som gjorts på programnivå och för att tillhandahålla understödjande dokument.

Mål A4

Har säkra rutiner upprättats för att säkerställa att det i utbetalningsrekvisitionen används rätt växelkurs och att rekvisitionen på ett korrekt sätt återspeglar det belopp som betalats till den slutliga stödmottagaren?

Målet är att säkerställa att medlemsstaterna kan avge korrekta utbetalningsrekvisitioner och att dessa medel sedan fördelas till rätt mottagare.

Mål B5

Har regelverket följts när man har valt ut projektledare och projekt för stöd från strukturfonderna?

Målet är att säkerställa att projekten som får stöd faktiskt har rätt att få stöd. Frågorna hänför sig till projektledarna och till själva projekten.

Mål B6 (hos projekten)

Använder de sig i projektet av lämpliga system för att säkerställa att kvitton och utbetalningar på ett korrekt sätt registreras i redovisningssystemet, att tillgångar registreras korrekt och att dessa belopp är korrekt redovisade i begäran om utbetalning?

Målet är att säkerställa att betalningar är ordentligt redovisade och sammanställda på projektnivå och att nödvändiga underlag kan tas fram.

Mål B7

Har framstegen i projektet återgetts ärligt och korrekt i rapporter eller i annan information som skickats till medlemsstatens myndigheter?

Målet är att säkerställa att lägesrapporter från projektledare är relevanta, i rätt tid och pålitliga.

5 %-kontroller (urvalskontroller)

Mål Aı

Har förvaltningsmyndigheten system och rutiner som försäkrar att minst 5 % av de stödgrundande utgifterna har ingått i de extra kontrollerna vid programmets avslutande? (Olika uppfattningar råder om spridning av kontroller över tiden.)

Mål A2

Har urvalet av kontroller gjorts på ett korrekt sätt: urvalet ska avse olika projektstorlekar och insatsområden, urvalet ska även till viss del vara baserat på en riskanalys, urvalet ska även göras så att eventuella mellanorganisationer har kontrollerats minst en gång under programperioden.

Mål A₃

Är innehållet i checklistan för 5 %-kontrollerna tillfredsställande för att kunna bedöma effektiviteten i förvaltnings- och kontrollsystemen?

Mål A4

Har myndigheten tillgodosett informationskravet i artikel 13, 438/2001 att kommissionen ska informeras om 5 %-kontrollerna?

Mål B5

Målet är att verifiera om de kontroller som utförts är tillfredsställande eller om slutsatserna i kontrollrapporterna kan ifrågasättas.

Mål B6

Vad har man hittat vid 5 %-kontrollerna av projekten?

Syftet med detta mål är att på projektnivå kontrollera om informationskravet för 5 %-kontrollerna har uppnåtts och om den informationen på ett korrekt sätt har blivit förflyttad till programnivå.

Referenser

LITTERATUR

- Rådets förordning (EG) nr 1260/1999 av den 21 juni 1999 om generella regler för EU:s strukturfonder.
- Kommissionens förordning (EG) nr 428/2001 av den 2 mars 2001 om genomförandebestämmelser till rådets förordning (EG) nr 1260/1999 beträffande förvaltnings- och kontrollsystem för stöd som beviljas inom ramen för strukturfonderna.
- SOU 1999:24 EG:s strukturstöd. Ny organisation för de geografiskt avgränsade strukturfondsprogrammen.
- ITPS (Institutet för tillväxtpolitiska studier) A2004:009. Effektutvärdering av de geografiska målprogrammen inom EG:s strukturfonder.
- RRV 1998:54 Sveriges administration av EG:s strukturfonder behov av förändringar inför åren 2000–2006.
- SAMLAT PROGRAMDOKUMENT FÖR MÅL 3 2000–2006 SVERIGE
- Programkomplement För Växtkraft Mål 3 i Sverige SAMLAT PROGRAMDOKUMENT FÖR MÅL 2 ÖARNA 2000–2006.
- Programkomplement för Mål 2 Öarna 2000–2006 (reviderat 2002-12-12)
- Svenska ESF-rådet 2003-12-19: Halvtidsutvärdering av Mål 3 i Sverige, Del I-III
- NUTEK: Infrastruktur för framtida örike, Halvtidsutvärdering av Mål 2 Öarna 2000–2006, Infonr 008-2004
- NUTEK: Lärande för individ och företag samt Beslutsmaskin eller regional tillväxt? Halvtidsutvärderingen av Växtkraft Mål 3 i Mål 1 Norra Norrland, Infonr 018-2004
- Riksrevisionen: *EU Structural Funds the Audit trail and the* 5%-check, 2004-06-10 Dnr 39-2003-0510

INTERVJUER

Arbetsmarknadsstyrelsen: Företrädare för AMS-ESF och AMS-ESF Kontrollgrupp.

Svenska ESF-rådet: Företrädare för myndigheten centralt och regionalt.

Handläggare av strukturfondsstöd vid länsstyrelserna i Jönköpings län, Stockholms län, Jämtlands län och Norrbottens län samt vid regionförbunden i Kalmar och Västra Götaland.

Företrädare för Nutek.

Företrädare för Ekonomistyrningsverket (ESV).

Slutliga mottagare av strukturfondsstöd.

Företrädare för Riksdagens finansutskott.

Tidigare utgivna rapporter från Riksrevisionen

2003:1	Hur effektiv är djurskyddstillsynen?
2004:1	Länsplanerna för regional infrastruktur – vad har styrt prioriteringarna?
2004:2	Förändringar inom kommittéväsendet
2004:3	Arbetslöshetsförsäkringens hantering på arbetsförmedlingen
2004:4	Den statliga garantimodellen
2004:5	Återfall i brott eller anpassning i samhället – uppföljning av kriminalvårdens klienter
2004:6Ma	teriel för miljarder – en granskning av försvarets materielförsörjning
2004:7	Personlig assistans till funktionshindrade
2004:8	Uppdrag statistik Insyn i SCB: s avgiftsbelagda verksamhet
2004:9	Riktlinjer för prioriteringar inom hälso- och sjukvård
2004:10	Bistånd via ambassader
2004:11	 – en granskning av UD och Sida i utvecklingssamarbetet Betyg med lika värde? – en granskning av statens insatser
2004:12	Höga tjänstemäns representation och förmåner
2004:13	Riksrevisionens årliga rapport 2004
2004:14	Arbetsmiljöverkets tillsyn
2004:15	Offentlig förvaltning i privat regi – statsbidrag till idrottsrörelsen och folkbildningen
2004:16	Premiepensionens första år
2004:17	Rätt avgifter? — statens uttag av tvingande avgifter
2004:18	Vattenfall AB — Uppdrag och statens styrning
2004:19	Vem styr den elektroniska förvaltningen?
2004:20	The Swedish National Audit Office Report 2004
2004:21	Försäkringskassans köp av tjänster för rehabilitering
2004:22	Arlandabanan Insyn i ett samfinansierat järnvägsprojekt
2004:23	Regelförenklingar för företag
2004:24	Snabbare asylprövning
2004:25	Sjukpenninganslaget – utgiftsutveckling under kontroll?
2004:26	Utgift eller inkomstavdrag? – Regeringens hantering av det tillfälliga sysselsättningsstödet
2004: 27	Stödet till polisens brottsutredningar
2004:28	Regeringens förvaltning och styrning av sex statliga bolag